

Розділ III. Статути Збройних Сил України

**Тема: «Статути Збройних Сил
України. Статут внутрішньої
служби. Військовослужбовці та
стосунки між ними»**

Мета уроку:

Сформувати в учнів поняття про Статути Збройних Сил України, відношення між військовослужбовцями

1 питання:

Поняття про військові статuti ЗСУ.

Статuti ЗСУ – звід законів військової служби. Статuti ЗСУ поділяються на загальновійськові статuti та інші (бойові).

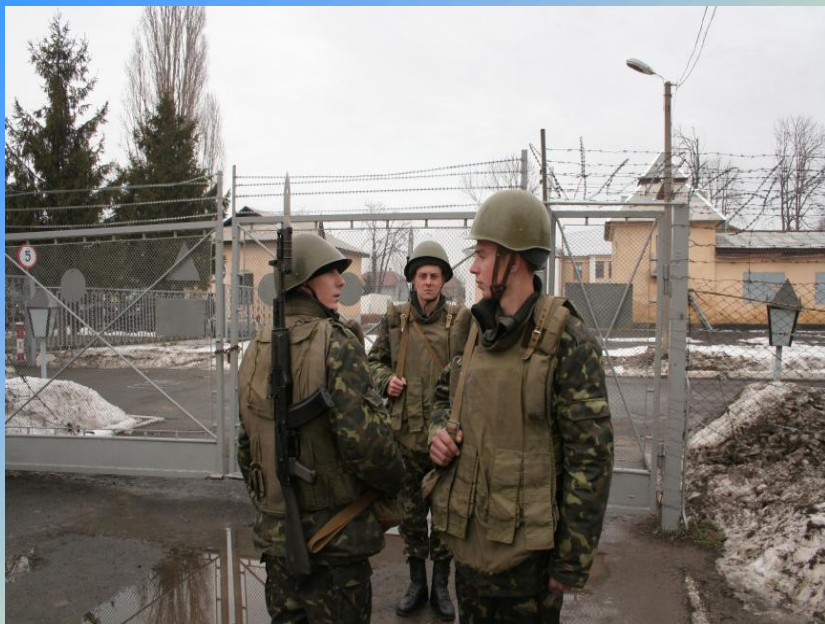
Загальновійськовими статутами ЗСУ є :

- Статут внутрішньої служби ЗСУ
- Дисциплінарний статут ЗСУ
- Статут гарнізонної та вартової служби ЗСУ
- Стройовий статут ЗСУ.

Статuti відрізняються за своїм призначенням, але всі їх вимоги спрямовані на виконання однієї мети - встановити у військах твердий порядок , дати єдині вказівки з навчання і виховання військовослужбовців, чітко визначити коло обов'язків воїнів і порядок їх виконання.

Статут внутрішньої служби ЗСУ визначає повсякденне життя і діяльність військовослужбовців і взаємовідносини між ними, правила внутрішнього розпорядку у військовій частині і її підрозділах , обов'язки основних посадових осіб військової частини та її солдатів (матросів).

Дисциплінарний статут ЗСУ викладає суть військової дисципліни , її вимоги , встановлені в армії, види заохочень і стягнень, дисциплінарні права командирів (начальників) а також порядок подання в/с заяв , пропозицій та скарг.

Статут гарнізонної та вартової служби ЗСУ визначає організацію і порядок несення гарнізонної та вартової служби, права і обов'язки посадових осіб цих служб.

Стройовий статут ЗСУ визначає дії підрозділів і частин у пішому строю і на машинах, у розгорнутих похідних строях і перед бойових порядках, а також обов'язки в/ців у строю та ін.

2 питання

Військові звання, знаки розрізнення форма одягу.

Знаки розрізнення на форменому одязі військовослужбовців ЗСУ відповідають їх персональному званню. Це – погони і петлиці, нагрудні знаки, знаки на головних уборах, погонах і петлицях, лампаси.

На погонах сержантів і старшин пришиваються нашивки відповідно до військового звання , а на петлицях прикріплюються відповідні емблеми. Обов'язковим атрибутом знаків є тризуб – символ незалежної України.

Військові звання

Армійські

Флотські

Рядовий склад

Рядовий

Матрос

Старший солдат

Старший матрос

Сержантський та старшинський склад

Молодший сержант

Старшина 2-ї статті

Сержант

Старшина 1-ї статті

Старший сержант

Головний старшина

Старшина

Головний корабельний старшина

Військові звання

Армійські

Флотські

Молодший офіцерський склад

Молодший лейтенант

Молодший лейтенант

Лейтенант

Лейтенант

Старший лейтенант

Старший лейтенант

Капітан

Капітан-лейтенант

Старший офіцерський склад

Майор

Капітан 3-го рангу

Підполковник

Капітан 2-го рангу

Полковник

Капітан 1-го рангу

Військові звання

Армійські

Флотські

Вищий офіцерський склад

Генерал-майор

Контр-адмірал

Генерал-лейтенант

Віце-адмірал

Генерал-полковник

Адмірал

Генерал армії України

3 питання

Начальники і підлеглі, старші та молодші, їх права і обов'язки.

За своїм службовим становищем і військовим званням одні військовослужбовці не можуть бути начальниками або підлеглими.

За військовим званням начальниками є :

- сержанти і старшини – для солдатів і матросів однієї з ними військової частини;
- прапорщики і мічмани – для сержантів і старшин, солдатів і матросів однієї з ними в/ч;
- молодші офіцери – для сержантів і старшин, солдат і матросів;
- генерали, адмірали, полковники, капітани 1-го рангу для молодших офіцерів , прапорщиків , мічманів, сержантів і старшин , солдатів і матросів.

Начальники – це посадові особи , яким статuti надають певні права і обов'язки щодо підлеглих.

Начальник має право віддавати підлеглому накази і перевіряти їх виконання. Підлеглий зобов'язаний беззастережно виконувати накази начальника і ставитися до нього з повагою.

Начальники, яким військовослужбовці, підлегли за службою, зокрема і тимчасово, стають прямими начальниками для цих в/с. Найближчий до підлеглого прямий командир називається безпосереднім начальником.

Для рядового таким начальником є командир відділення.

За службовим становищем прямим начальником є всі вищестоящі командири, починаючи з командира взводу.

Військовослужбовці, які за своїм службовим становищем і військовим званням не вступають відносно інших в/с начальниками або підлеглими , можуть бути старшими чи молодшими.

Старшинство визначає військове звання.

Старші за військовим званням мають право вимагати від молодших за званням додержання військової дисципліни , громадського порядку і форми одягу , а також правил поведінки і військового вітання.

Молодші за званням мають беззастережно виконувати всі вимоги старших..

4 питання:
***Дотримання військовослужбовцями
статутних взаємовідносин. Правила
військової ввічливості і поведінки
військовослужбовців.***

Стосунки між в/с ґрунтуються на взаємній повазі.
З питань служби звертаються один до одного на
“ВИ”.

Начальники і старші , звертаючись із питаннями
служби до підлеглих і молодших , називають їх за
військовим званням і прізвищем або тільки за званням ,
додаючи в останньому випадку перед званням слово
“пан” або “товариш”.

Наприклад : “Рядовий Шевчук” , “Пане рядовий” ,
“Товариш рядовий”.

Звернення до начальників і старших в/с підлеглих і молодших у службових справах називають їх за військовим званням , додаючи перед званням слово “товариш” або “пан” .Наприклад “Пане (товаришу) прапорщик”.

Коли хочуть звернутися до іншого в/с в присутності командира (начальника), просять на це дозволу командира (начальника).

Наприклад:”Товаришу майор. Дозвольте звернутися до лейтенанта Коваленко”.

Зі службових питань в/с звертається до свого безпосереднього командира, а в разі необхідності – до вищого начальника.

У вільний від служби час в/с можуть звертатися один до одного на ім'я , а до начальників і старших – на ім'я та по-батькові

Військовослужбовці мають постійно бути зразком високої культури, скромності і витримки, берегти військову честь, захищати свою та поважати чужу гідність.

В/с повинні бути ввічливими у ставленні до цивільного населення, виявляти особливу увагу до літніх осіб, жінок і дітей, поступатися місцем у громадському транспорті,

Захищати честь і гідність громадян, сприяти дотриманню громадського порядку, надавати допомогу постраждалим під час нещасних випадків , стихійного лиха.

Правила військової ввічливості, поведінки і військового привітання обов'язкові для прапорщиків, мічманів, офіцерів, генералів, адміралів.

5 питання

Порядок звернення до начальників, віддання і виконання наказів.

Накази віддаються , як правило, в порядку підлеглості. В разі крайньої потреби старший начальник може віддати наказ підлеглому, мінуючи його безпосереднього начальника, про що повідомляє безпосереднього начальника підлеглого чи наказує підлеглому особисто доповісти своєму безпосередньому начальнику.

Начальники мають право віддавати підлеглим накази , підлеглі повинні виконувати накази начальника (командира). Вислухавши наказ , в/с відповідає “так” і виконує його. Про виконання наказу в/с повинен доповісти начальникові, який віддав наказ.

Наказ має бути сформульований виразно, чітко, щоб не допустити його подвійного тлумачення і не викликати сумнівів у підлеглого щодо його змісту.

Начальник , який віддав наказ повинен забезпечити його виконання.

6 питання

Обов'язки солдата.

Солдат (матрос) у мирний і військовий час відповідає за точне і вчасне виконання покладених на нього обов'язків і поставлених перед ним завдань, а також за справний стан своєї зброї, дорученої йому техніки і цілісність виданого йому майна.

Він підпорядкований командирі відділення.

Солдат (матрос) зобов'язаний:

- виявляти повагу до командирів (начальників) і старших;
- шанувати честь і гідність товаришів по службі, дотримуватись правил військової ввічливості, поведінки і привітання;
- зразково виконувати службові обов'язки, сумлінно вивчати військову справу, засвоювати все , чого навчають командири (начальники), бути готовим до виконання завдань, пов'язаних із захистом України;
- оберігати державні і військові таємниці;
- точно, сумлінно виконувати накази командирів (начальників);

- повсякденно загартовувати себе, вдосконалювати свою фізичну підготовку;
- досконало володіти зброєю і технікою, тримати її завжди справною, вичищеною, готовою до бою;
- постійно бути за формою та охайно вдягненим;
- дотримуватися правил особистої та громадської гігієни, охайно носити одяг і взуття, своєчасно і акуратно лагодити його, щоденно чистити та зберігати зброю у визначених місцях, дорожити державним і військовим майном;
- бути хоробрим і дисциплінованим, не допускати негідних вчинків і утримувати від них інших;

- неухильно виконувати правила безпеки під час використання зброї в роботі з технікою та інших випадках, а також дотримуватися правил пожежної безпеки;
- під час перебування поза розташування військової частини не допускати порушень громадського порядку і негідних вчинків щодо цивільного населення;
- знати посади, військові звання і прізвища своїх прямих начальників до командира дивізії включно.

